

IDEEËNWEDSTRIJD 'Renaat Braem 1910-2010'

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Woonhaven
Antwerpen

IDEEËNVEDSTRIJD

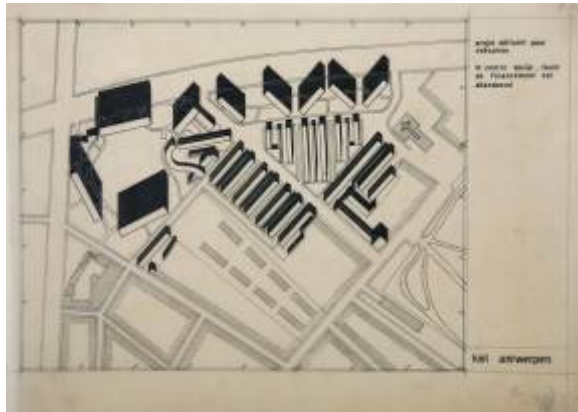

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Woonhaven
Antwerpen

Het Kiel van Renaat Braem

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Woonhaven
Antwerpen

Stookplaats met directeurswoning

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Woonhaven
Antwerpen

Robbe Van Caimere &
Birgit Cleppe

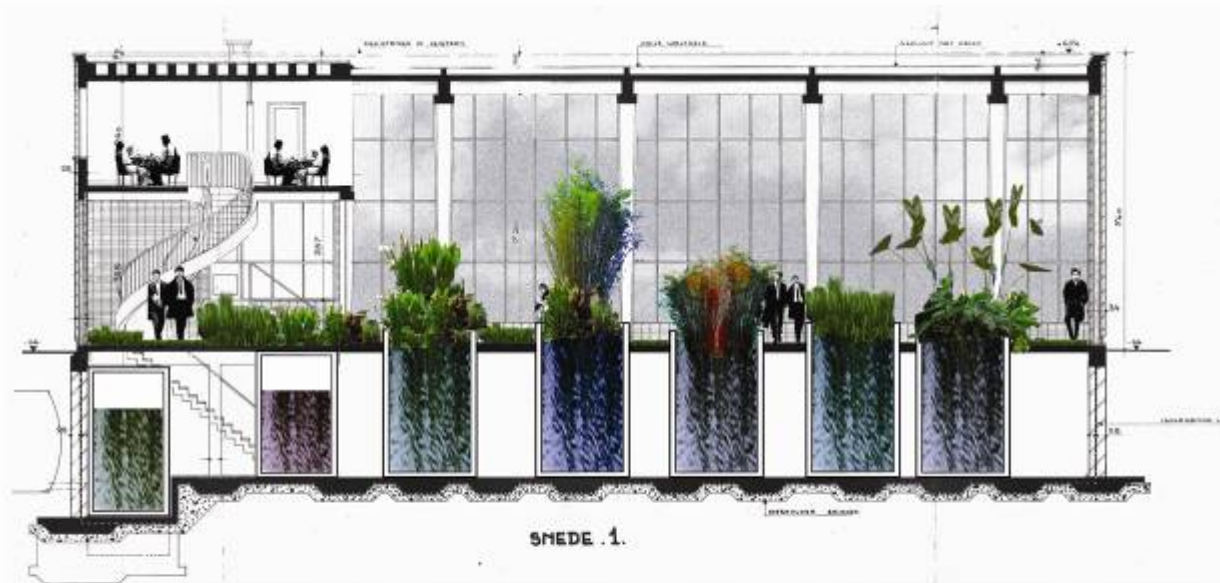

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Woonhaven
Antwerpen

Robbe Van Caimere &
Birgit Cleppe

(1) gesloten anaerobe tank :

zuurstof-vrije, afgesloten bezinktank waar micro-organismen de afbraak van organisch materiaal inzetten. Geurvorming wordt reeds in deze - gesloten - fase aangepakt en zo verder stroomafwaarts vermeden.

(2) anoxische tank :

overgang tussen anaerobe en aerobe ecosystemen, nitraten worden er afgebroken tot nitrogeneen.

(3,4) open aerobe bekken :

verschiedene ecosystemen met waterplanten en micro-organismen in functie van de opeenvolgende stappen in het biologische afbraakproces.

(5) open aerobisch bekken :

hogere dieren zoals verschillende vissoorten worden geïntroduceerd in het systeem. Deze controleren de groei van insecten.

(6 & 7) ecologische bevoelingsvelden :

substraat-gebonden ecosystemen van planten en organismen. Door het substraat afwisselend te bevoelen wordt de zuiverende getijdenwerking van natuurlijke overstromingsgebieden op compacte, efficiënte en hoogfrequente wijze nabootst.

ROBBE VAN CAIMERE +
[www.robbevancaimere.eu]

BIRGIT CLEPPE
[www.architectuur.ugent.be/vakgroep/medewerkers/birgit-cleppe]

IDEËËNWEDSTRIJD RENAAFT BRAEM 1910-2010

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Woonhaven
Antwerpen

ISO Architectenbureau

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Woonhaven
Antwerpen

Big stadsontwerp

NAAR EEN DUURZAAM MONUMENT

Manifest voor de architectuur van Het Kiel

Koester en waardeer de architectuur van Renaat Braem *als architectuur*

- De woningbouwarchitectuur van Braem is onderhandelbaar.
- Essentieel, uniek en expliciet zijn de noties van het publieke groen, het gebouw op poten, de kleurrijke toegangen en ontsluitingen en de continuïteit van de stedelijke ruimte buiten het ensemble en die daarbinnen.
- Weke kwaliteiten zijn de materialisering en de proportionering van de gevels. Een zeer tijdgebonden kwaliteit is de visualisering van het verwarmingssysteem. Ook de woningplattegronden zijn verre van uniek of monumentaal.
- Triviale momenten zijn de kruis met parkeergarage in het hart van het ensemble en het ketelhuis, deze staan haaks op de essentialia van het project en zijn geen autonome hoogtepunten in het oeuvre van Braem.

Denk niet in consolidatie, maar in dynamiek

- Massawoningbouw heeft een zeer moeizame verhouding met monumentenzorg.
- Sta bewonersuitingen toe.
- Ga in op nieuwe programmatische, energetische en functionele vragen.
- Erken maatschappelijke veranderingen.

Definieer Het Kiel als een stedelijk project

- Het ensemble nestelt zich in een zeer specifieke sociale en ruimtelijke context.
- Versterk de macro-contextuele representatie aan de Emiel Vloorsstraat.
- Versterk de micro-contextuele hechting aan de Alois De Laetstraat en de Frans Hensstraat.
- Blijf daarbij binnen het unieke architectonische repertoire van Het Kiel.

Verbind de burgerlijke, anonieme wooncultuur aan het architectonisch genot

- Erken dat het ensemble functioneert in de markt van de grootstedelijke sociale huur en draag de specifieke modernistische woonkwaliteit uit.
- Stel het alledaagse wonen centraal.
- Verwacht niet teveel van toegevoegde programma's die buiten deze realiteit om gaan.

Bepaal hoe interventies aangrijpen op essentiële architectonische waarden

- Een aanleiding voor interventie is wat anders dan een goede reden.
- Vanuit culturele overwegingen zijn soms interventies nodig waar pragmatische aanleidingen ontbreken.
- Diversifieer de interventies, betrek hierin alle opties vanaf sloop tot restauratie.

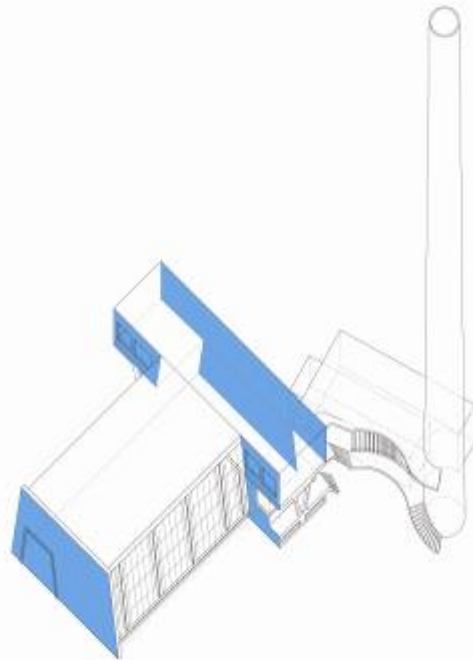

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

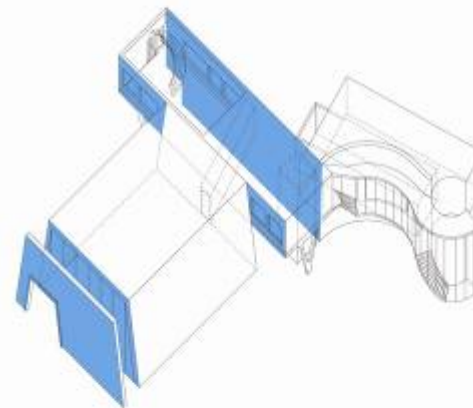

Woonhaven
Antwerpen

1:1 Architecture

PLAN VERBODEN VRIJBLIK

PLAN VERBODEN VRIJBLIK

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Woonhaven
Antwerpen

Marco Henssen &
Laura Weeber

BRAEM 2020

HOE DE WIJK HET KIEL ZICHZELF OPNIEUW UITVINDT ALS MODELWIJK EN DE MEEST DUURZAME WIJK IN 2020 WORDT.

TOTALE VERNIEUWING OF TOTALE ONDERGANG!!!

RENOVATIE EN HET HERGEBRUIK VAN **STOCKPLAATS EN DIRECTEURSWONING** WORDEN INGEZET OM HET HELE WOONCOMPLEX HET KIEL OPNIEUW OP DE KAART TE ZETTEN ALS **TOONAANGEVENDE, HEDENDAAGSE, MODELWIJK.**

DESTEJDS WONDEN WIJN IDEËN OVER ENERGIE RESPARENDE TECHNIEKEN WEINIGS WERKLANK, WAAR OF DET MOMENT IS HET VRAAGSTUK VAN **DUURZAAMHEID URGENT** GEWORDEN. HET ZAL **OPNIEUW EEN MODELWIJK** WORDEN, WAAR HET ZAL OOK EEN **LEERPLAATS** WORDEN EN EEN **LABORATORIUM**, WAAR OEFENIMENTEERD ZAL WORDEN MET DE NIEUWSTE TECHNIEKEN OP HET REKED VAN **COLLECTIEVE DUURZAME VOORZIENINGEN** VOOR DE LEEFOMGEVING.

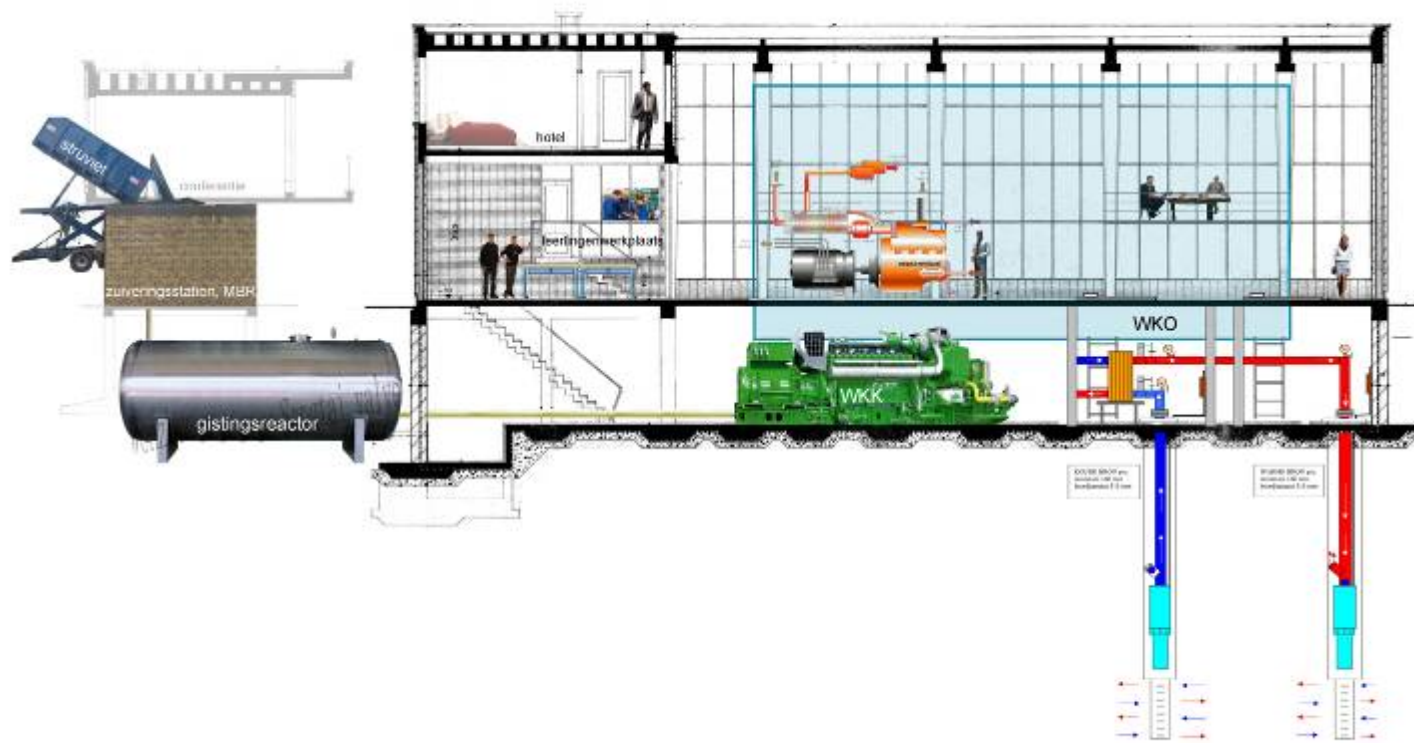

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Woonhaven
Antwerpen

Marco Henssen &
Laura Weeber

'RENAAT BRAEM 1910-2010'

vlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

RENAAT BRAEM 1910-2010

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Renaat Braem

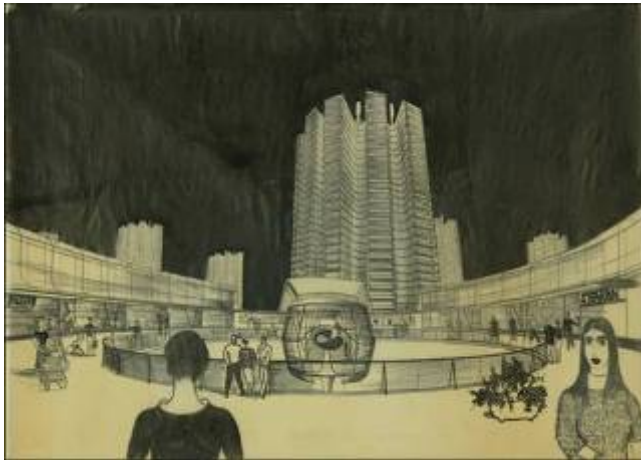

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Architectuurtentoonstelling

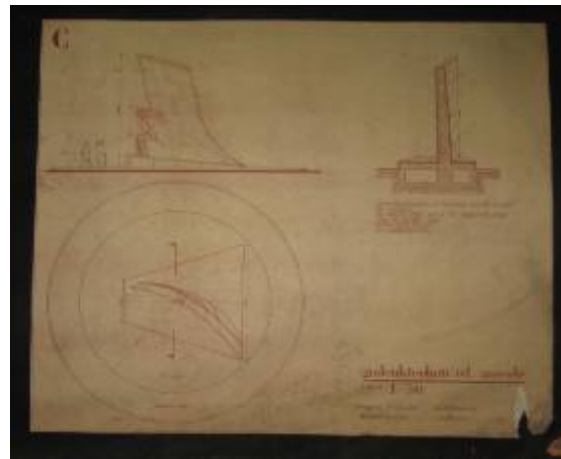
in coproductie met VIOE en deSingel

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

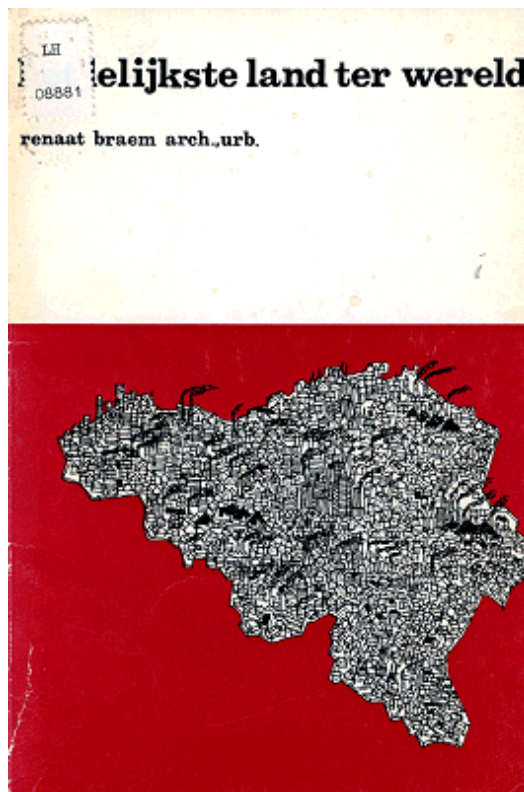
Monografie publicatie door VIOE

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Heruitgave 'Lelijkste Land ter wereld'

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Educatief lessenpakket ism VIOE en Middelheimmuseum

Middelheimpaviljoen

* duid aan
wat van
toepassing is:

- ▢ tentoonstellingsruimte
- ▢ woning
- ▢ administratief gebouw
- ▢ ziekenhuis
- ▢ publiek
- ▢ privaat

▢

* Wat is je
eerste indruk
over dit gebouw?

▢

* Bouwjaar

Praktische informatie
adres: Middelheimpaviljoen 51 - 2020 Antwerpen
Opentijden en tentoonstellingen: www.middelheimmuseum.be
contactpersoon: Greet Stappaerts
email: greet.stappaerts@abd-antwerpen.be

2

3

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

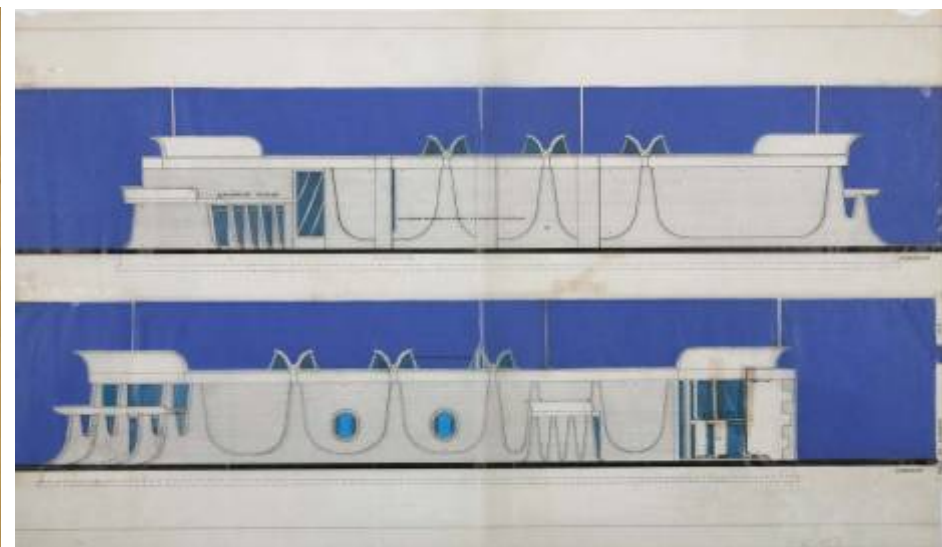
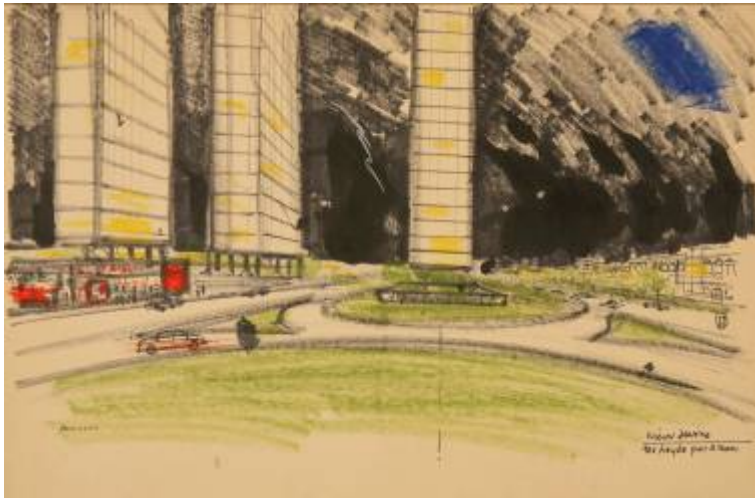
Architectuurroute ism Stad Antwerpen

VlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Postkaarten ism Stad Antwerpen

MEER Braem

- 'De balans van Braem': een online tentoonstelling die toont hoe Braem als ideoloog het werk van zijn collega-architecten becommentarieerde (Architectuurarchief van de provincie Antwerpen)
- Sensibilisatieprojecten met de bewoners van sociale huisvestingscomplexen in de Antwerpse wijken Kiel, Arenaplein en Jos Van Geellaan (Stedelijke wijkkantoren en Stad in Verandering van de stad Antwerpen ism District Deurne)
- Openstelling van het Renaat Braem Huis in Deurne als museum-architectenwoning (VIOE - Antwerpen Averechts)
- Hedendaagse kunst en Renaat Braem (MuHKA en Win Van den Abbeele, Kris Fierens en Jean-Pierre Frisson)
- Rondleidingen voor gespecialiseerd publiek in de sociale huisvestingsprojecten van de Arenawijk in Deurne, Kiel in Antwerpen, Sint-Maartensdal in Leuven en Kruiskenlei Boom (VMSW)

MEER Braem

- Sensibilisatieprojecten met de bewoners van sociale huisvestingscomplexen van de Kruiskenslei in Boom (Dienst Cultuur van gemeente Boom, Architectuurliefhebbers Boom, SHV Goed Wonen Rupelstreek)
- Architectuurroute 'In spoor van de toekomst': een 'citylabo-project' rond architectuur uit de jaren '50 (Antwerpen Averechts)
- Film- en debatavond over Sint-Maartensdal in Leuven (Stad en Architectuur)
- Tentoonstelling en brochure over de bibliotheek in Schoten van Braem (Dienst Cultuur van gemeente Schoten)
- Rondleiding per bus in Brussel langs de architectuur van twee naoorlogse modernisten Renaat Braem en Willy Vander Meeren (Brusselbinnenstebuiten)
- Tentoonstelling van schilderijen van de hand van Braem in vitrines van de Kammenstraat in Antwerpen (VIOE)